

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1915

Vragen van het lid **Wijen-Nass** (BBB) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht «XR kondigt aanvallen met boterzuur aan, gemeente Eindhoven laat het begaan; geeft ondernemers tips over ventilatie en EHBO»* (ingezonden 10 april 2025).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 11 april 2025).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «XR kondigt aanvallen met boterzuur aan, gemeente Eindhoven laat het begaan; geeft ondernemers tips over ventilatie en EHBO»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe kijkt u aan tegen de actie van Extinction Rebellion om boterzuur te gebruiken bij een klimaatactie in Eindhoven?

Antwoord 2

In algemene zin keur ik dergelijke acties ten zeerste af, dat geldt dus ook voor deze actie. Ik vind het verwerpelijk om ondernemers, winkelend publiek en aanwezige politiemedewerkers opzettelijk te confronteren met een chemische stof om een overtuiging over te brengen. Dit is geen passende manier om een punt te maken, zeker niet nadat eerder bij een vergelijkbare actie mensen onwel zijn geworden. Het is ook geen onderwerp om grappen over te maken. Dat vind ik misplaatst.

Vraag 3

Wat vindt u ervan dat het lokaal gezag zegt niet in te grijpen, omdat zij stellen dat dit onder het demonstratierecht valt?

¹ GeenStijl: XR kondigt aanvallen met boterzuur aan, gemeente Eindhoven laat het begaan; geeft ondernemers tips over ventilatie en EHBO

Antwoord 3

Het waar mogelijk faciliteren van een demonstratie en de beoordeling wat wel en niet nodig en mogelijk is aan (preventieve) maatregelen is aan de burgemeester. Hierover vindt afstemming plaats in de lokale driehoek. Het is een lokale aangelegenheid en de burgemeester legt daarover verantwoording af aan de gemeenteraad. Het is dan ook niet aan mij om in deze beoordeling te treden of om daarop vooruit te lopen.

In algemene zin vind ik dat demonstreren moet gebeuren binnen de grenzen van de wet. Geweld gebruiken of intimidatie hoort daar niet bij, dus ook het gebruik van boterzuur niet. Het jaagt mensen angst aan en tast het gevoel van veiligheid aan. Ik sta dan ook achter burgemeesters die maatregelen treffen om de gezondheid van mensen te beschermen, bijvoorbeeld door voorwaarden te stellen aan deze demonstraties met boterzuur.

Vraag 4

Deelt u de ernstige zorgen over de veiligheid en gezondheid van politie en burgers, omdat boterzuur een chemische stof is die bij inademing ernstige gezondheidsklachten kan veroorzaken, zoals misselijkheid en irritatie aan de neus, keel en longen? Hoe gaat u ervoor zorgen dat politieagenten en burgers geen gevaar lopen?

Antwoord 4

Het gebruik van een chemische stof om een punt te maken keur ik ten zeerste af, zeker omdat is gebleken dat bij eerdere vergelijkbare acties mensen onwel zijn geworden. Maak je punt zonder anderen in gevaar te brengen.

Politied medewerkers, hulpverleners en andere personen met een publieke taak staan altijd voor Nederland klaar om iedereen veilig te houden. Zij moeten veilig hun werk kunnen doen, zonder dat zij te maken krijgen met agressie en geweld in welke vorm dan ook. Acties en een manier van actievoeren waarbij politied medewerkers en burgers in gevaar komen mag nooit normaal worden.

Vraag 5

Bent u van plan om (juridische) stappen te ondernemen om op deze manier de veiligheid en volksgezondheid te beschermen van burgers en politieagenten?

Antwoord 5

Het waar mogelijk faciliteren van een demonstratie en de beoordeling wat wel en niet nodig en mogelijk is aan (preventieve) maatregelen is aan de burgemeester. Hierover vindt afstemming plaats in de lokale driehoek. Het is een lokale aangelegenheid en de burgemeester legt daarover verantwoording af aan de gemeenteraad. Het is dan ook niet aan mij om in deze beoordeling te treden of om daarop vooruit te lopen. Daarnaast is het aan het Openbaar Ministerie en uiteindelijk de rechter om te bepalen of er in een bepaald geval sprake is van een strafbaar feit.

In algemene zin vind ik dat demonstreren moet gebeuren binnen de grenzen van de wet. Geweld gebruiken of intimidatie hoort daar niet bij, dus ook het gebruik van boterzuur niet. Het jaagt mensen angst aan en tast de openbare veiligheid aan. Ik sta dan ook achter burgemeesters die maatregelen treffen om de gezondheid van mensen te beschermen, bijvoorbeeld door voorwaarden te stellen aan deze demonstraties met boterzuur.

Vraag 6, 7, 8 en 9

Deelt u de mening dat wanneer er aangekondigd wordt boterzuur te gebruiken, de organisatie voldoet aan de definitie van terrorisme, zoals in het Wetboek van Strafrecht wordt gehanteerd, namelijk «opzettelijke handelingen die een land of internationale organisatie ernstig kan schaden, wanneer zij worden gepleegd met als doel: een bevolking ernstig angst aanjagen.»?

Deelt u de mening dat wanneer er aangekondigd wordt boterzuur te gebruiken, de organisatie voldoet aan de definitie van een criminele organisatie?

Deelt u de mening dat Extinction Rebellion aan de definities van een terroristische- en criminele organisatie voldoet? Zo nee, waarom niet?

Bent u van plan om Extinction Rebellion te betitelen als terroristische- of criminele organisatie, zodat deze organisatie verboden kan worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6, 7, 8 en 9

In het Wetboek van Strafrecht is geen definitie opgenomen van het begrip «terrorisme». Wel is bepaald welke misdrijven kunnen worden aangemerkt als terroristische misdrijven. Daarbij gaat het – kort samengevat – om misdrijven die zijn gepleegd met een terroristisch oogmerk. Boterzuur is een stof die ook wordt gebruikt in bijvoorbeeld de tuinbouw. De beoordeling of het specifieke gebruik van een bepaalde stof in een bepaalde context strafbaar is, is aan de rechter. Zoals hierboven ook aangegeven vind ik het verwerpelijk om chemische stoffen te gebruiken bij protesten of demonstraties, omdat anderen erdoor in gevaar kunnen worden gebracht. Het is niet aan het kabinet maar aan het Openbaar Ministerie en uiteindelijk de rechter om te bepalen of er in bepaald geval sprake is van een terroristisch misdrijf of een criminele organisatie. Daarnaast is het tevens aan het Openbaar Ministerie om te bezien of er redenen zijn waarom een organisatie verboden moet worden, en zo ja, om aan de rechtbank een verzoek te doen om deze organisatie te verbieden en te ontbinden.

Vraag 10

De BBB-fractie is van mening dat de radicalisering van Extinction Rebellion, meer en meer een patroon wordt die in lijn ligt met de extreemlinkse actiegroep RaRa, die in de jaren 80 en 90, bomaanslagen pleegde in naam van het activisme, deelt u deze mening en kunt u uitleggen hoe u hiernaar kijkt?

Antwoord 10

De Revolutionaire Anti-Racistische Actiegroep (RaRa) werd door de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) gezien als een Nederlandse terroristische organisatie. De groepering werd verantwoordelijk gehouden voor verschillende gewelddadige acties, zoals aanslagen en sabotage, waaronder het plaatsen van explosieven. De gepleegde acties van Extinction Rebellion komen niet overeen met het voorgenoemde.

Vraag 11

Kunt u deze vragen met spoed beantwoorden, voor morgen 11 april 2025?

Antwoord 11

Ik heb de vragen zo snel mogelijk beantwoord.